
Allah (c.c.) lafzı

4.1. Allah'a İman

Kâinatta her şeyin bir düzen ve intizam içinde hareket ettiğini görüyoruz. En küçüğünden en büyüğüne tüm kâinat sınırsız bilgi ve sonsuz kudret sahibi olan bir yaratıcıya işaret ediyor ki O da Allah Teâlâ'dır. Rabbimiz gerek iç dünyamızda ve gerekse çevremizde pek çok delil ile kendi varlığını ve büyüklüğünü göstereceğini şu şekilde beyan ediyor: **"İnsanlara, hem kendilerinde hem de dış dünyada delillerimizi göstereceğiz..."[23]** Kendimize ve çevremize şöyle bir baksak Allah'ın (c.c.) varlığına işaret eden pek çok delil görebiliriz. Bütün organlarımızı detaylı bir şekilde incelediğimiz zaman Allah'ın (c.c.) sınırsız ilmini ve eşsiz kudretini daha açık bir şekilde hissederiz.

22. Müslim, İman, 1.
23. Fussilet suresi, 53. ayet.

Bütün iman esasları Allah Teâlâ'ya imana dayanır. Biz O'nun varlığına, birliğine yüceliğine inanarak Mü'min ve Müslüman oluruz. Allah'ın (c.c.) kâinatı yaratan, idare eden, kendisine ibadet edilen, isim ve sıfatlarında tek, eşsiz ve en yüce varlık olduğunu kabul etmeye tevhid denir. Tevhid anlayışı, inanç sisteminin temelini oluşturur.

"Allah" kelimesi tüm kâinatı yoktan var eden Yüce Rabbimizin özel ismidir. Kur'an'da en çok geçen ismi budur. Rabbimizin bunun dışında Rahman, Rahim gibi pek çok ismi vardır ki bunlara "esmâ-i hüsnâ" denir. Rabbimizin özelliklerini ifade eden bu "güzel isimleri" ile O'nu tanır, öğrenir ve O'na dua ederiz. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulmaktadır. **"Allah, kendisinden başka ilah olmayandır. En güzel isimler ona mahsustur."**[24]

BİLGİ KUTUSU

Başlangıçta bir tek hücreden meydana gelen insan vücudunda ortalama 100 trilyon hücre vardır. Her bir hücre çekirdeğinde de birer DNA molekülü bulunmaktadır. İnsanın özelliklerine ait bütün bilgiler, bu molekülün içindeki genlerde kayıtlıdır. İnsan hücresinde yaklaşık 3 milyar gen vardır. Yani her bir hücredeki DNA'da bizimle ilgili 3 milyar farklı konuda bilgi saklıdır. Tenimizin renginden göz rengimize ve kalıtımsal hastalıklarımıza kadar bütün bilgilerimiz DNA'daki genlerde saklanmakta, bu genler vasıtasıyla nesilden nesile aktarılmaktadır. Bir insan beyninin içinde ortalama 100 milyar nöron, yani sinir hücresi bulunmaktadır. Algılamak, görmek, hissetmek için bu hücrelerin birbirleriyle iletişiminin sağlanması gerekmektedir. Beynimizdeki 100 milyar sinir hücresi, toplam 100 trilyon bağlantı yoluyla iletişim kurmaktadır. Şu an okumakta olduğunuz bu satıra bakarken, gözünüzde milyarlarca işlem gerçekleşir. Bütün bu işlemler, saniyenin yalnızca onda biri kadarlık kısa bir süre içinde gerçekleşir.

Komisyon, Benim Güzel Dinim, C 3, s. 79.

DUA EDELİM

"En güzel isimler Allah'ındır. O hâlde ona o güzel isimlerle dua edin..."

A'râf suresi, 180. ayet

YÂ ALLAH! Ey bütün güzel isim ve sıfatları kendisinde toplayan Allah'ım! Sana en büyük isminle dua ediyoruz. Dualarımızı kabul et!

YÂ RAHMÂN! YÂ RAHÎM! Ey bütün varlıklara şefkat ve merhametle muamele eden Allah'ım! Bize hem dünyada hem ahirette merhamet eyle!

YÂ REZZÂK! Ey bütün varlıkların rızkını veren Allah'ım! Bize bol ve helal rızık ver!

YÂ HAFÎZ! Ey her şeyi koruyan ve gözeten Allah'ım! Beni, ailemi ve bütün Müslümanları her türlü belâ ve kötülüklerden koru!

YÂ MUSAVVİR! Ey her şeyi en güzel şekilde yaratan Allah'ım! Görünüşümü güzelleştirdiğin gibi, ahlakımı da güzelleştir!

YÂ MÜCÎB! Ey gönüllerden geçen, dudaklardan dökülen her türlü duayı işitip kabul eden Allah'ım! Bizi Sana gönülden dua eden ve duası kabul olan kullarından eyle!

24. *Tâhâ suresi, 8. ayet.*

Yüce Allah buyuruyor ki:

"Sizi yaratan, size işitme duyusu, gözler ve kalpler veren O'dur..."

Mülk suresi, 23. ayet.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

Üç özellik vardır; bunlar kimde bulunursa o kimse, imanın tadını alır:
Allah ve Resulünü, herkesten fazla sevmek.
Sevdiğini Allah için sevmek.
Allah kendisini küfür bataklığından kurtardıktan sonra tekrar küfre dönmeyi, ateşe atılmak gibi çirkin ve tehlikeli görmek."

Buhârî, İman, 9.

Yüce Allah buyuruyor ki:

"Gözler O'nu idrak etmez, halbuki O gözleri idrak eder...."

En'âm suresi, 103. ayet.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

"Allah'ın zâtı hakkında aklınıza ne gelirse gelsin, Allah ondan farklıdır. Siz Allah'ın yarattığı şeyler hakkında düşününüz. Allah'ın bizzat kendisi hakkında düşünmeyiniz. Çünkü Allah'ın zâtını kavrayamazsınız."

Heysemî, Mecmau'z-Zevâid, C I, s. 81.

Allah'ın (c.c.) isimlerinin her biri O'nun aynı zamanda bir sıfatıdır. Bu isimler Allah'ın (c.c.) kudretinin farklı şekillerde tecellileridir. O'nun isimlerini bilmek Rabbimizi daha iyi tanımamıza yardımcı olur. Allah'tan (c.c.) bir dilekte bulunacağımız zaman veya dua edeceğimiz zaman genellikle Allah'ın (c.c.) isimlerinden bazıları ile dilekte bulunur ve dua ederiz. Örneğin bol rızık isterken O'nun Rezzak ismi ile, günahların affı için O'nun Rahim, Gafur ve Afuv ismiyle yakarırız.

Rabbimizin güzel isimlerinden biri de "Vedûd"tur. Yani Allah (c.c.), hem "çok seven", hem de "çok sevilen"dir. Sevginin kaynağı olan Yüce Rabbimiz, kullarını çok sevmektedir. Bu sevgisinin bir tezahürü olarak sayısız nimetler vermiştir. Seven sevdiğine itaat eder. Allah'a (c.c.) imanın ve O'nu sevmenin en güzel ispatı, itaat etmektir. Çünkü gerçek sevgi, davranışlarımızla belli olur. Kalbimiz Allah (c.c.) sevgisiyle dolduğunda hayatımız anlam kazanır, davranışlarımız olgunlaşır ve ahlakımız güzelleşir. Böylece Allah da (c.c.) bizi sever.

Rabbimizi isimleriyle ve sıfatlarıyla tanırız. Allah Teâlâ'nın isimleri (esma-i hüsnâ) aynı zamanda Allah'ın (c.c.) sıfatlarını da ifade eder. İslam alimleri Rabbimizin isimlerini de göz önünde bulundurarak sahip olduğu vasıfları sıfatlar olarak nitelemişlerdir. Bunları bilmek Rabbimizi daha iyi tanımamıza yardımcı olur.

Varlıkları algılamamızı sağlayan duyu organlarımızın bir sınırı vardır. Bundan dolayı her şeyi göremez, her sesi işitemeyiz. Meselâ, çevremizdeki mikrop ve virüsleri göremediğimiz gibi, karıncanın ayağından çıkan çok düşük ya da dünyanın dönüşü sırasında meydana gelen çok yüksek sesleri işitemeyiz. Duyu organlarımızın sınırları olduğu gibi, aklımızın da algılama ve kavrama kapasitesi sınırlıdır. Aklımızın kavramakta zorlandığı alanlardan biri de, Allah Teâlâ'nın zâtı ve sıfatlarıdır. O'nun zâtı hakkında fikir yürütemeyiz. Allah (c.c.) kendisini nasıl tanıtırsa, biz O'nu ancak bize bildirdiği özellikleriyle tanır, O'na öyle inanırız. Yüce Rabbimiz, kendisini daha iyi tanıyabilmemiz için Kur'an-ı Kerim'de sıfatlarından bahsetmektedir. Allah'ı (c.c.) anlayabilmek ve O'na gereği gibi inanabilmek için bu sıfatları bilmeliyiz. Allah'ın (c.c.) sıfatlarını, iki bölümde inceleyebiliriz.

Zâtî Sıfatlar: Yalnızca Allah'ta (c.c.) bulunan, O'nun dışındaki varlıklarda bulunmayan, bulunması da mümkün olmayan sıfatlardır. Zâtî sıfatlar şunlardır:

Vücûd: Rabbimizin var olması demektir. Allah'ın (c.c.) varlığı kendisinden olup başkasına bağlı değildir. Diğer tüm varlıklar varlığını ondan alırlar. Bu yüzden Rabbimizin varlığı zorunludur (vâcibü'l-vücûd). Tüm varları var etmek için bir var olana ihtiyaç vardır ki o da Allah Teâlâ'dır. Bütün varlıklar onun varlığına delildir. İnsan kendisini ve içinde yaşadığı kâinatı incelediğinde bunu açıkça görecektir. **"O Yüce Allah, görüleni de görülmeyeni de bilen, kendisinden başka ilah olmayan, ancak kendisi var olan Allah'tır."**[25]

Kıdem: Rabbimizin ezelî olması, başlangıcının olmaması demektir. Ne kadar geriye gidilirse gidilsin, Allah'ın (c.c.) var olmadığı bir zaman düşünülemez. Allah (c.c.) sonradan meydana gelmiş bir varlık değildir. Ezelî (kadim) bir varlıktır. Allah'ın (c.c.) varlığı zorunlu olduğu için ezelî olması da zorunludur. Kıdem sıfatının zıddı olan sonradan olmak, Allah (c.c.) hakkında düşünülemez. **"O her şeyden öncedir (evvel), kendisinden sonra hiçbir şeyin kalmayacağı sondur (âhir), varlığı açıktır (zâhir), gerçek niteliği (yaratılanlara) gizlidir (bâtın). O her şeyi bilendir."**[26]

Bekâ: Rabbimizin ebedî olması, varlığının sonunun olmaması demektir. Ezelî olanın ebedî olması da zorunludur. Bekânın zıddı olan sonu olmak Allah (c.c.) hakkında düşünülemez. Ne kadar ileri gidilirse gidilsin Allah'ın (c.c.) olmayacağı bir an düşünülemez. Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın (c.c.) ebedî oluşu şöyle ifade edilir: **"... Allah'ın zatından başka her şey yok olacaktır. Hüküm onundur ve siz ancak ona döndürüleceksiniz."**[27]

Vahdaniyet: Rabbimizin tek ve eşsiz olması demektir. Allah Teâlâ zatında, sıfatlarında, fiillerinde bir ve tek olup eşi, benzeri ve ortağı yoktur. İslam en önemli inanç esaslarından olan "tevhid" Allah'ın (c.c.) vahdaniyet sıfatıyla ilgili olup, isim ve sıfatlarında tek olduğunu kabul etmeyi gerektirir. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulmaktadır: **"De ki: O Allah tektir."**[28]

Muhâlefetün li'l-havâdis: Rabbimizin hiçbir varlığa benzememesi eşsiz ve benzersiz olması demektir. Allah'tan (c.c.) başka her varlık sonradan olmuş ve yaratılmıştır. Rabbimiz sonradan olan şeylere hiçbir yönden benzemez. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulmuştur: **"... Onun benzeri hiçbir şey yoktur. O işitendir, görendir."**[29]

25. Haşr suresi, 22. ayet.
26. Hadîd suresi, 3. ayet.
27. Kasas suresi, 88. ayet.
28. İhlâs suresi, 1. ayet.
29. Şûrâ suresi, 11. ayet.

BULALIM

"(Ey Muhammed!) De ki: O Allah, bir tektir. Allah Samed'dir (her şey kendisine muhtaç olduğu hâlde O, hiçbir şeye muhtaç değildir.) Doğmamış ve doğurmamıştır. Hiçbir şey O'na denk değildir."

İhlâs suresi, 1-4. ayetler.

Yukarıdaki surede geçen Allah'ın (c.c.) sıfatlarını bulunuz.

SÜBÛTÎ SIFATLAR

- *Hayat (Hayat sahibidir.)*
- *İlim (Bilendir.)*
- *Semi (İşitendir.)*
- *Basar (Görendir.)*
- *İrade (Dileyendir.)*
- *Kudret (Her şeye gücü yetendir.)*
- *Kelam (Konuşandır.)*
- *Tekvin (Yaratandır.)*

Yüce Allah buyuruyor ki:

"... O (Allah) işitendir, bilendir."

Bakara suresi, 137. ayet.

Kıyâm bi nefsihî: Rabbimizin varlığı kendiliğinden olup, var olmak için bir başka varlığa muhtaç değildir. Rabbimizi bir başkası var etmemiştir, varlığı kendiliğindendir. Çevremizde bulunan canlılar varlıklarını devam ettirebilmek için bir başka varlığa muhtaçtır. Allah (c.c.) ise hiç kimseye ve hiçbir şeye muhtaç değildir. Yüce Rabbimiz bu gerçeği bizlere şöyle bildirmektedir: **"Ey insanlar! Sizler hepiniz Allah'a muhtaçsınız. Hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, her türlü övgüye ve hamde layık olan ise ancak Allah'tır."[30]**

Sübûtî Sıfatlar: Yüce Allah'a ait olan bazı sıfatlar, O'nun tarafından sınırlı olarak başka varlıklara da verilmiştir. Bunlara sübûtî sıfatlar denir. Sübûtî sıfatlar şunlardır:

Hayat: Rabbimiz hayat sahibi, diri ve canlıdır. O'nun canlılığının başlangıcı ve sonu yoktur. O'nun hayatı, yaratılmışların hayatı gibi zamana, mekâna, sebebe bağlı değildir. Her canlıya O hayat vermekte, her şey O'nunla hayat bulmaktadır.

İlim: Rabbimiz yerlerde ve göklerde olan her şeyi bilir. Onun bilmediği hiçbir şey yoktur. Olmuşu, olanı ve olacağı, gizliyi ve açığı bilir. Göklerin, yerin, bu ikisi arasında olan tüm canlıların, kâinâtta işleyen tüm kanunların, meydana gelen tüm olayların bilgisine sahiptir. Allah'ın (c.c.) bilgisi sınırsızdır. Allah'ın (c.c.) bilgisi diğer varlıkların bilgisine benzemez, artmaz ve eksilmez. O her şeyi ezelî ilmiyle bilir. **"... O karada ve denizde ne varsa bilir. Onun ilmi dışında bir yaprak bile düşmez..."[31]**

Semi': Rabbimiz gizli açık her şeyi eksiksiz olarak işitir. Bütün kâinattaki varlıkların seslerini duyar. İçimizdeki yalvarış ve yakarışları işitir, dualarımız ona ulaşır. Allah'ın (c.c.) işitmek için herhangi bir alete veya organa ihtiyacı yoktur. Allah'ın (c.c.) işitme gücü sınırsızdır. Bir şeyi duyması, aynı anda diğerlerini işitmesine engel değildir.

Basar: Rabbimiz her şeyi görür. Görmek için bizim gibi göze ihtiyacı yoktur. Her şey onun kontrol ve gözetimi altındadır. Herhangi bir şeyin uzak-yakın; gizli veya açık, büyük ya da küçük olması O'nun görmesine engel değildir.

İrade: Rabbimizin iradesi vardır. Bir şeyin var olabilmesi için Allah'ın (c.c.) dilemesi yeterlidir. O'nun

30. *Fâtır suresi, 15. ayet.*
31. *En'âm suresi, 59. ayet.*

iradesini geri çevirecek, verdiği hükmü durduracak hiçbir güç yoktur. Kâinatta var olmuş ve olacak her şey Allah'ın (c.c.) iradesi yani dilemesi ve istemesi doğrultusunda meydana gelir.

Kudret: Rabbimiz sonsuz güç ve kudret sahibidir. O'nun her şeye gücü yeter. O'nun gücünün sınırı yoktur. Kâinatta her şey Allah'ın (c.c.) güç ve kudretiyle olmakta, bu gücün emri altında düzenli ve planlı bir şekilde hareket etmektedir. Yıldızlar, galaksiler, uzay, canlı ve cansız bütün varlıklar Allah'ın (c.c.) sonsuz ve sınırsız güç ve kudretinin açık delilleridir.

Kelam: Rabbimiz kelam (söz) sahibidir. Allah'ın (c.c.) konuşması bizim konuşmamız gibi değildir. O ağız, dil, ses ve harf olmadan konuşur. O'nun hiçbir sözü, insanların sözleriyle kıyaslanamaz. Yüce Rabbimiz her bir varlıkla onun anlayacağı bir lisan ile konuşur. Gönderdiği kutsal kitaplar aracılığıyla peygamberlere ve onlar vasıtasıyla bütün insanlığa hitap etmiştir. Kur'an-ı Kerim ve diğer peygamberlere indirilen kitaplar O'nun sözüdür. Yüce Rabbimizin kelam sıfatı ile ilgili bir ayette şöyle buyrulur: **"Allah, bir insanla ancak vahiy yoluyla, yahut perde arkasından konuşur. Yahut bir elçi gönderip, izniyle ona dilediğini vahyeder. Şüphesiz O yücedir, hüküm ve hikmet sahibidir."**[32]

Tekvin: Rabbimiz kainatı ve içindekileri yaratandır. O'nun yaratması, yoktan var etmesidir. Yüce Allah yegâne yaratıcıdır. O, ezelî ilmiyle bilip dilediği her şeyi sonsuz güç ve kudretiyle yaratmıştır. Yaratmak, rızık vermek, diriltmek, öldürmek, nimet vermek ve şekil vermek tekvin sıfatının sonuçlarıdır. Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurur: **"Bir şey yaratmak istediği zaman O'nun yaptığı 'ol' demekten ibarettir. O da hemen oluverir."**[33]

Yüce Allah buyuruyor ki:

"...Rabbinin dilemesi bir yana, gökler ve yer durdukça, orada temelli kalacaklardır. Rabbin, şüphesiz, her istediğini yapar."

Hûd suresi, 107. ayet.

Yüce Allah buyuruyor ki:

"Eğer sana bir zarar dokunursa onu Allah'tan başka giderecek yoktur. Eğer sana bir hayır verirse (bunu da geri alacak) yoktur. Şüphesiz o her şeye kadirdir."

En'âm suresi, 17. ayet.

Yüce Allah buyuruyor ki:

"Yaratan, kusursuzca var eden ve varlıklara şekil veren Allah'tır..."

Haşr suresi, 24. ayet.

32. *Şûrâ suresi, 51. ayet.*
33. *Yâsîn suresi, 82. ayet.*

